

egy verőfényes nyári reggelen megjelentek a munkások, meg a pallér, sőt a tervező-művész is. Megindult a munka, kiásták a földet szabályosan, pontosan, ahogy előírta azt a tervrajz, azután jött az alapozás. A színes, erős téglákat kimalterozták szép sorjában és már a föld szintje fölé kezdett bontakozni a két emeletes magasságra hivatott új ház. Egy másik verőfényes napon aztán nem jelentek meg a munkások, sem a pallér, sőt a tervező művész se, a munka se haladt, a falak se emelkedtek és még mindig csak a pusztá alapozás áll ott behintve hervadt falevéllel és sok reménytelen sóhajjal. Az emberek, ha elhaladnak a bánatos, kiidegzett telek mellett, csak azt mondják:

— Ja a pénzügyi krízis.

Nem kis iróniája a sorsnak, hogy még az építkezni akaró pénzintézetek is plüze estek terveikkel épen a pénzhány miatt. Pedig hát azt gondolná az ember, legalább a név után következtetve, hogy ha már sehhol ezen a bus világon nincsen pénz, legalább a pénzintézetek turkálnak a kincsekben. De a tények épen az ellenkezőt igazolják. A Szegedi Gazdasági és Iparbank akart építtetni egy gyönyörű intézeti palotát, átjárókat, két utcára nyíló, a Feketesas-utca 15. szám alatt, a melynek telke átnyulik a Tisza Lajos körútra. A palota tervezését Magyar Ede, a szerencsétlen véget ért, hőrneves szegedi műépítész csinálta és az építkezést is ő vezette egy darabig. Hatalmas vas traverzekon nyugszik az épület, amelynek már a harmadik emelete is csaknem teljesen elkészült. Közbe jött itt is a fátumszerű pénzügyi válság. Az építető bankot erős anyagi veszteség érte úgy, hogy kénytelen volt az intézet igazgatósága az építkezést, közvetlen a befejezés előtt beszüntetni. Még most is tetőzet nélkül ázik-fázik, a hatalmas palota a Feketesas-utcában.

A bank elakarta adni a nagy értéket képviselő épületet, azonban vevő nem akadt. Most azzal a kérelemmel fordult az igazgatóság a tanácshoz, hogy a város vegye meg az el nem készült palotát. A tanács meg is kezdte a komoly tárgyalásokat és a tervrajzokat kiadta a mérnökségnek tanulmányozás végett. A mérnökség alkalmasnak találta a tervek után az épület átvételét bérpalota céljaira. Az alsó helyiségeket pedig, amelyet a pénzintézet saját céljaira szánt, vendéglőnek adták ki. A mérnökség a napokban tesz javaslatot ebben az ügyben.

A másik pénzintézet, amelynek szintén nagy építkezési szándékai maradtak abban: az *Alföldi Takarékpénztár*. A bank már régebben megvásárolta a Széchenyi-téren lévő Jerney-házat és a középítészeti bizottságtól nagy átalakításokhoz kért engedélyt. Az egész palotát renováltatni akarta az idén. Az udvarán pedig hatalmas fedett helyiséget akart építtetni egy mozgószínház, vagy úllandó kabaré céljaira. Az engedélyt meg is kapta, ámde a munkálatokat jövőre halasztotta, mert 300.000 koronát tennének ki a költségek.

Ezek után nem is lehet csodálni, hogy a magánokoknak még kevésbé sikerült finanszíroztatni az építkezéseiket. *Símkó Elemér* dr városi alügyész szintén kért engedélyt a Szent Háromság-utcában egy emeletes lakóház építésére; a rendes sablon, engedélyt ő is kapott, de nem épít. Hasonló a *Szücs Péla* esete. *Szücs Béla* a Raichl-palotával szemközt, a Tisza Lajos-körút és a Szent Háromság-utca sarkán tervezte a háromemeletes bérpalotájának felépítését. Az ő terve is csak terv maradt; a középítészeti bizottság az engedélyt megadta, a bankok azonban a hitelt nem adták meg és a háromemeletes házból így semmi sem lesz egyelőre.

A Jósika-utcán a Bors-szálloda tulajdonosa akart építkezni. A telket meg is vásárolta, az építkezési engedélyt meg is kapta és a legérdekesebb, hogy még sem épít. Pedig nem rossz eszme a város egyik legszebb utcáján, a Kálvária-utcán és a Jósika-utca sarkán egy kétemeletes szállodát emelni. Hosszu

története van azonban a Petőfi Sándor-sugárút 52. szám alatt épülő félben maradt háznak. Egy tönkrement egzisztenciáról tudnának regélni nedves, kopár falai...

Bohár volt honvédfőhadnagy kezdte meg a ház építtetését. Az első emeletig haladt is az építkezés, itt egyszerre abban maradt. Ekkor jött ugyanis az a sokat emlegetett fekete, pusztító rém: a pénzügyi válság. Bohárnak nem volt pénze az építkezés folytatásához, pénzt szerezni nem tudott, hát potomon tuladott a felépületlen épületen. Közben tiszti rangjáról is lemondott és most a városnál van alkalmazva, mint irnok. A ház azonban még most is áll, büszkén és rendületlenül. Megvette *Klein Adolf* szegedi vállalkozó, folytatta is az építkezést egy darabig, azután ő is fenakadt vele. Lakhatási engedélyt még most se kért a mérnökségtől, mert állítólag még a falak nincsenek kiegészítve...

Körülbelül így néz ki közelről, a palotás Szeged fejlődő építkezése a válságos, pénzügyi gondoktól terhes 1912-ik esztendőben.

Herczeg István.

A szegedi virilisták.

— Kik fizetik a legtöbb adót? —

(*Saját tudósítónktól.*) A szegedi virilisták névsorát már összeállította az adóhivatal. A névsorban ötszáz név szerepel, amelyet folytatásokban közlünk. Az első száz virilistának a névsora a következő:

Wagner Gusztáv, 18.106 korona. Kiss Arnold, Károly és Mór 9935.55; Milkó Vilmos és fiai 8797.20; Eisenstaedter S. és társa 8178; Winkler testvérek 7709.54; Deutsch Emil és Lipót 7064.20; Lengyel Lőrinc 6212.35; Bach testvérek 5723.30; Tóth Péter 5537.04; Idősebb Aigner József 5199.50; Holtzer S. és fiai 4888; Hutter és Ferencsevics 4108; Gaál János és Kálmán 3711.23; Schlauch Károly 3487.71; Holtzer Dániel 3481.40; Csányi Sándor 3370.28; Lövész Antal 3344.34; Gróf Árpád dr 3326.68; Patzauer Miksa 3283.15; özvegy Pick Mór és Pick Jenő 3254.41; Kovács József dr 2946.18; Brecher Albert 2830.28; Holtzer Gyula dr 2870.07; Ligeti Béla 2745.97; Kardos Jakab 2690.50; Brauswetter János 2607; Juránovist és fiai 2598; Löwi Adolf és társa 2592.59; Lippai Nagy Antal 2437.25; Aigner Nándor 2421.78; Fein Lajos 2414.42; Nagy János 2314.42; Özvegy Gárgyán Mártonné 2286.65; Fournir Károly 2233.87; Tóth Ferenc 2232.26; Perl Pál 2227.15; Nagy János 2186.50; Engel Lajos 2109.06; Bruckner Ede 2086.90; Szücs József 2071.99; Rósa Izsó dr 2047.74; Rosenfeld Izidor 2640.14; Pick Mór és Tóbiás László 2025; Deutsch Salamon és meje 1995.80; Grasszely László 1952.07; Szivessy Lehel dr 1943.59; Ormódy Béla 1938; Cserő Ede dr 1920.64; Vetró Lajos 1919.22; Mayer Áron 1801.19; Beregi Lajos 1797; Seifmann Mór és fiai 1767.66; Egressy Péter 1750.45; Mahler Gyula 17320.48; Blau Ignác 1717.80; Kátay István 1663; Vass Károly 1652; Goldschmidt György dr 1624.40; Holtzer Jakab örökösei 1624.40; Hoffmann Ignác 1533.02; Ungár Benő 1542.12; Petermelly József 1506.49; Bach Jenő és Miksa 1483.34; Róza Mihály 1481; Popper Mór és Scheinberger Antal 1466.28; Szécsi Ede 1453.05; Reitzer Lipót 1401.71; Déry Ernő 1307.30; Jenesók István 1387.78; Lichtenegger Gyula 1376.57; Endrényi Lajos 1369.84; Ottovay és Winkler 1350; Danner Mihály 1332.03; Várnay Dezső 1326.50; Csorvay János 1305.60; Kárász József 1301.58; Fellegi Lajos 1301.40; Dávid Sándor 1205.60; Vass András 1295.39; Ördög Vince 1286.22; Katona Antal 1274.11; Kovács Sándor 1268.78; Schwarz Manó 1261.60; Glöckner József 1245.16; Máhrer Ármán 1237; Schorr Ottó 1235.20; Tóth Pál 1234.04; Horváth testvérek 1232.98; Mező Gyula 1220.60; Bokor János 1207.57; Ragdon Sándor 1205.45; Nógrády István 1203.59; Stély Miklós 1183.43; Molnár Lajos 1103.04;

Schmidt Károly 1156.91; Danzinger János 1155.20; Abonyi Mihály 1153; Kertész Sándor 1157.80; Nyilassy Pál dr 1150.03; Bárd Adolf 1146.61 koronát.

A zöld fátyol.

— Egy szegedi rendőrtiszt kalandja. —

(*Saját tudósítónktól.*) Él itten Szegeden egy notórius tolvaj, akinek nagyon sok kellemetlensége szokott lenni a rendőrséggel. Ugyis lehetne mondani, hogy a rendőrségnek van sok kellemetlensége vele. No de ez már mind egy. Szóval a tolvaj nagyon haragudott a policájra.

Egyszer elloptak valahonnan egy biciklit. Ki lophatta el? Ki lophatta el? Kérdezték a rendőrségen. A mi tolvajunkat, akit a stilszerűség és diszkréció kedvéért most Neszeli Boldizsárnak fogunk nevezni, hamarosan előkerítették. Épen aludt nagyon mélyen, mikor az ajtaján kopogtak a rendőrök.

— No mi az már megint? — kiáltotta bosszusan az álmából fölvert tolvaj.

— Gyerünk a rendőrségre Neszeli — felelték a rendőrök.

Neszeli felöltözködött és bement a rendőrökkel a kapitányságra.

— Te loptad el a biciklit? — kérdezték tőle szigorúan.

— Micsoda biciklit?

— A biciklit.

— Lopta a fene.

— No valld be őszintén. Nem lesz semmi bajod.

Neszeli dühbegurult.

— Hát minek képzelnék engem az urak? Kapabetyárnak, vagy éhenkórásznak? Talán csak nem tételezik fel rólam, hogy egy rongyos bicikliért bepocskitom a kezem.

Szó szót követett és a dolog vége az lett, hogy a tolvaj igazolta az ártatlanságát. Nagy kegyesen elbocsájtották, de ő visszafordult és öklét a levegőbe emelve, így fejegette meg a rendőrséget:

— Ezt még meg fogja emlegetni valaki itten. Jaj annak, aki egyszer bejön az én utcámba.

Neszeli e perctől kezdve lefelé fordult a rendőrökre és rendőrtisztekre s kedvező pillanatra várt, hogy valakinek kellemetlenséget okozhasson.

A kedvező pillanat el is érkezett egy reggel, hetipiackor. A rendőrség egyik tisztviselője vidáman beszélgetett az utcán egy félkoros tanyai menyecskével. A tolvaj odalopozott a hátuk mögé és kihallgatta a beszélgetésüket.

A következő héten a rendőrtiszt megint találkozott a fiatal asszonnyal. Neszeli már tudta ezt, mert a multkorai találkozás alkalmával kihallgatta a beszélgetésükből. A tolvaj azt is megtudta, hogy az asszonynak ki a férje és hol lakik.

A rendőrtiszt, aki természetesen a feltűnés elkerülése céljából civilben volt, sétára indult a szép menyecskével. Amint mentek, megdéltek, elérkeztek egy szállodához. Nevezük a szállodát rövidesen Fekete Ökörnek. Nagyon elfáradhattak szegények a sétától, mert betértek a Fekete Ökörbe egy kicsit pihenni.

Neszeli nyomán követte őket és amint látta, hogy befordul a pár a szálloda kapuján, felkapaszkodott gyorsan egy kocsira és kihajtatott a tanyára, egyenesen a menyecské urához.

— Tudja-e kend, hogy hol van a felesége?

— Tudom. A hetipiacon van.

— Dehogy, dehogy. A Fekete Ökörben van egy urral.

Több se kellett a férjnek. Gyorsan befogta két tüzes lovát és bevágatott a városba. A Fekete Ökör kapuja előtt állott meg a kocsis.

A menyecske kinézett a szálloda egyik szobájának ablakán és elsikoltotta magát:

— Jesszus, a férjem!

A rendőrtisztviselő hamarosan megtalálta